

JUSTITSMINISTERIET

Folketinget
Retsudvalget
Christiansborg
1240 København K
DK Danmark

Dato: 2. juli 2021
Kontor: Koncernstyringskontoret
Sagsbeh: Adam Pedersen
Sagsnr.: 2021-0030-6177
Dok.: 2032520

Besvarelse af spørgsmål nr. 1212 (Alm. del) fra Folketingets Retsudvalg

Hermed sendes besvarelse af spørgsmål nr. 1212 (Alm. del), som Folketingets Retsudvalg har stillet til justitsministeren den 7. juni 2021. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Preben Bang Henriksen (V).

Nick Hækkerup

/

Morten Eidner

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

T +45 3392 3340
F +45 3393 3510

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

Spørgsmål nr. 1212 (Alm. del) fra Folketingets Retsudvalg:

”Vil ministeren redegøre for de seneste tal for domstolenes ventetider i såvel straffesager som civile sager, og vil ministeren i den forbindelse oplyse, hvilke yderligere resurser ministeren evt. vil tilføre domstolene og hvilke forslag, der måtte være fremkommet fra dommerside til afhjælpning af situationen, ud over forslag om at tilføre økonomiske midler?”

Svar:

1. Justitsministeriet har til brug for besvarelsen af spørgsmålet indhentet en udtalelse fra Domstolsstyrelsen, der har oplyst følgende:

”Domstolsstyrelsen opgør ikke en såkaldt berammelsestid, da denne kan variere for forskellige sager, der modtages samme tidspunkt. Dette bl.a. som følge af, at retten hele tiden forsøger at udnytte ledige huller i kalenderen, ligesom sagens aktører ikke altid kan møde på de af retten foreslåede tidspunkter.

Efter Domstolsstyrelsen opfattelse kan den gennemsnitlige liggetid for de enkelte sagstyper på straffesagsområdet og civilsagsområdet dog i et vist omfang give et fingerpeg om ventetiden fra rettens modtagelse af en sag til gennemførelse af hovedforhandling og afslutningen af denne, selvom der kan være ikke-ubetydelige variationer mellem de enkelte sager. Den gennemsnitlige liggetid er et øjebliksbillede, der bl.a. vil være påvirket af det helt aktuelle niveau for antal modtagne og afsluttede sager, herunder karakteren af de afsluttede sager. Typisk vil straffesager blive afsluttet med domsafsigelse i forbindelse med hovedforhandling eller kort tid efter denne, medens der kan gå længere tid i civile sager, der afsluttes med dom efter hovedforhandling.

Tabel 1 viser den gennemsnitlige liggetid for de verserende sager inden for de mest centrale sagstyper på straffesagsområdet og civilsagsområdet ultimo maj 2021. Tabellen viser, at domsmandssager har den højeste gennemsnitlige liggetid med 8,1 måneder på straffesagsområdet, imens nævningsager har den laveste gennemsnitlige liggetid med 3,9 måneder. På civilsagsområdet har almindelige civile sager den højeste gennemsnitlige liggetid på 15 måneder, imens familieretlige sager har den laveste på knap 4 måneder ultimo maj 2021.

Tabel 1. Gennemsnitlig liggetid for verserende straffesager og civilsager ved byretterne ultimo maj 2021

Sagstype	Gennemsnitlig liggetid (mdr.)
<i>Straffesager</i>	
- Nævningesager	3,9
- Domsmandssager	8,1
- Tilståelsessager	6,3
- Sager uden domsmænd ¹	6,9
<i>Civilsager</i>	
- Almindelige civile sager	15,0
- Boligretssager	12,0
- Familieretlige sager	3,9
- Konkurskarantænesager	4,8
- Småsager	7,5

¹ De såkaldte bødesager, hvor en meget stor del kan behandles efter den forenklede bødesagsproces, indgår ikke i opgørelsen.

Tabel 2 nedenfor viser den gennemsnitlige sagsbehandlingstid for udvalgte typer af afsluttede straffesager og civile sager i perioden 2016-2020.

Tabel 2. Gennemsnitlig sagsbehandlingstid for straffesager og civile sager ved byretterne i perioden 2016-2020 (mdr.)

Sagstype	Gennemsnitlig sagsbehandlingstid (mdr.)				
	2016	2017	2018	2019	2020
<i>Straffesager</i>					
- Nævningesager	4,9	4,8	4,4	6,3	5,8
- Domsmandssager	4,2	4,1	4,4	5,1	5,6
- Tilståelsessager	2,7	2,7	2,8	2,9	3,4
- Sager uden domsmænd ¹	1,0	0,9	1,0	0,8	1,0
<i>Civile sager</i>					
- Almindelige civile sager	10,4	9,8	10,6	10,6	10,7
- Boligretssager	9,6	9,5	10,5	9,0	10,0
- Småsager	3,5	3,8	3,7	3,9	5,2
- Konkurskarantænesager	5,8	5,6	5,4	5,8	4,9
- Familieretlige sager	4,5	4,6	4,9	3,7	3,2

¹ Den gennemsnitlige sagsbehandlingstid er ret lav for sager uden domsmænd som følge af, at en stor del af porteføljen af sager uden domsmænd er bødesager, der kan behandles efter den forenklede bødesagsproces.

Tabellen viser, at den gennemsnitlige sagsbehandlingstid for straffesager generelt er steget. Årsagen hertil er efter Domstolsstyrelsens vurdering, at byretterne siden 2018 har oplevet en markant stigning i antallet af modtagne straffesager, som har medført en ophobning af sager, idet der ikke har været balance mellem antallet af modtagne sager og kapaciteten til at behandle sagerne.

På civilsagsområdet har der været en stigende gennemsnitlig sagsbehandlingstid for almindelige sager, boligretssager og småsagerne. Den gennemsnitlige sagsbehandlingstid er reduceret i perioden 2016-2020 for familieretlige sager og konkurskarantæne. For så vidt angår de familieretlige sager skal man holde sig for øje, at domstolenes portefølje af familieretlige sager blev ændret i forbindelse med den seneste reform af behandlingen af de familieretlige sager.

Den Danske Dommerforening har i Rapport fra Arbejdsgruppen om dommernes arbejdsforhold, juni 2020 adresseret problemstillingen i forhold til Danmarks Domstoles fortsat stigende sagsmængder samt sagsbehandlingstider. I rapporten begrundes de stigende sagsbehandlingstider primært med den tilsvarende stigende sagsmængde, manglende ressourcer, dårlig IT samt en uhensigtsmæssig arbejdsfordeling mellem dommere og kontorfunktionærer i retten, der ikke i tilstrækkelig grad drager fordel af dommernes særlige kompetencer. Dette medfører øgede sagsbehandlingstider. Den Danske Dommerforening peger i rapporten på følgende løsningsmuligheder, der dog primært er ressourcetonede løsningsmuligheder:

- Ansættelse af flere dommere
- Ansættelse af flere kontorfunktionærer
- Ansættelse af flere dommerfuldmægtige
- Indførelse af et forbedret og mere brugervenligt IT-system.”

2. Domstolene er en hjørnesten i det danske retssystem, og det er derfor også stærkt bekymrende, at sagsbunkerne vokser, og sagsbehandlingstiderne stiger ved domstolene. Desværre efterlader det bl.a. borgere, som har været udsat for en forbrydelse, i en urimelig venteposition.

Regeringen har derfor nu prioriteret yderligere 25,0 mio. kr. i 2021 og 47,5 mio. kr. i 2022 til domstolene. Merbevillingen skal målrettes nedbringelse af sagsbunkerne på straffesagsområdet og begrænse en yderligere stigning i sagsbehandlingstiden.

Derudover afsatte regeringen 7,0 mio. kr. i 2020 til bl.a. at ansætte 10 nye dommere ved by- og landsretterne, der arbejder målrettet med at afhjælpe de sagsbunker, som har vokset sig endnu større som følge af covid-19.

Regeringen og partierne bag aftalen om finansloven for 2021 har endvidere tilført 13,3 mio. kr. årligt i 2021-2023 til domstolene, der ligeledes målrettes arbejdet med sagsbunker opstået som følge af covid-19.

Endelig fremgår det af Aftale om politiets og anklagemyndighedens økonomi 2021-23, at der i aftaleperioden skal igangsættes et arbejde, der skal identificere og iværksætte yderligere konkrete tiltag, som kan styrke sagsbehandlingen og reducere sagsbehandlingstiden på tværs af hele straffesagskæden, så tidsrummet fra en forbrydelse begås, til den skyldige afsoner sin straf, forkortes mest muligt.

3. Herudover kan det oplyses, at de initiativer, der indgår i lovforslag nr. L 212 om effektivisering af straffesagskæden m.v., som blev vedtaget af Folketinget i juni og trådte i kraft den 1. juli 2021, er blevet udvalgt og kvalificeret i dialog med myndigheder og organisationer på tværs af straffesagskæden, herunder repræsentanter fra politiet, anklagemyndigheden, forsvarerne og domstolene. Domstolene har i den forbindelse bidraget til at identificere konkrete områder, hvor straffesagsbehandlingen kunne effektiviseres.